

Høringsuttalelse til Barne- og likestillingsdepartementets forslag til ny barnevernlov

Dommerforeningens fagutvalg for offentlig rett bistår Dommerforeningens styre i offentligrettslige spørsmål. Fagutvalget gjennomgår også hørings saker innenfor utvalgets fagområdet, og avgir enkelte høringsuttalelser i eget navn. For tiden har fagutvalget følgende medlemmer:

- Lagdommer Irene Sogn (leder), Borgarting lagmannsrett
- Høyesterettsdommer Henrik Bull, Norges Høyesterett
- Lagdommer Bjørn O. Berg, Frostating lagmannsrett
- Lagdommer Bjørn Olav Aspelund, Eidsivating lagmannsrett
- Lagdommer Øistein Langbakk, Agder lagmannsrett
- Tingrettsdommer Ingebjørg Tønnesen, Oslo tingrett

1 Innledning

Fagutvalgets erfaring med gjeldende barnevernlov er begrenset til den rettslige behandlingen av saker etter barnevernloven. Vi vil derfor fokusere på de delene av loven som har betydning for den rettslige behandlingen av sakene.

Fagutvalget avga høringsuttalelse 30. januar 2017 til NOU 2016:16 Ny barnevernslov. Som vi var inne på i vår forrige uttalelse, er vår erfaring at gjeldende barnevernlov fortsatt fungerer relativt godt, med enkelte unntak. Vi har derfor tidligere stilt spørsmål ved behovet for å vedta en ny lov, framfor å foreta nødvendig endringer i gjeldende lov. Siden det er flere av de endringene barnevernlovutvalget foreslo som departementet ikke vil følge opp i ny lov, finner vi grunn til å stille dette spørsmålet på nytt.

Forslag fra utvalget som ikke er blitt fulgt opp i departementets forslag vil i liten grad bli berørt i vår høringsuttalelse. Vi vil likevel bemerke at vår hovedinnvending til barnevernlovutvalgets forslag, var utvidelsen av personkretsen som skal kunne kreve at fylkesnemnda, og eventuelt domstolene, tar stilling til om de skal ha samvær med barnet. Departementet har i hovedsak ikke fulgt barnevernlovutvalgets forslag, noe fagutvalget mener er svært fornuftig. Vi har imidlertid noen synspunkter på departementets forslag om at fylkesnemnda skal fastsette samvær for søsken. Dette vil bli behandlet i punkt 4.

Nedenfor vil vi kommentere noen av departementets forslag.

2 Punkt 5.2 Barnets beste

Fagutvalget er enige med departementet i at det ikke bør lovfestes en momentliste for vurderingen av barnets beste. Vurderingen av barnets beste må avgjøres konkret ut fra det enkelte barns situasjon og oppdatert barnevernfaglig og psykologisk kunnskap. En opplisting av momenter vil kunne begrense vurderingen på en uheldig måte.

Fagutvalget er videre enig med departementet i at en presisering av «retten til familieliv» eller «det biologiske prinsipp» kan skape inntrykk av en innskjerping i forholdet til gjeldende rett, og at dette derfor ikke bør lovfestes. Prinsippene om retten til familieliv og det biologiske

prinsipp er allerede innbakt i de strenge vilkårene for inngrepstilak, og en ytterligere lovfesting av disse prinsippene er derfor ikke nødvendig.

3 Punkt 9 Omsorgsovertakelse, fratakelse av foreldreansvar og adopsjon

3.1 Beviskrav ved omsorgsovertakelse av nyfødte

Departementet har i høringsnotatet vist til vår høringsuttalelse av 30. januar 2017 der vi etterlyste en begrunnelse for et skjerpet beviskrav for omsorgsovertakelse av nyfødte barn. Departementet viser til at omsorgsovertakelse av nyfødte er særlig inngripende saker med krevende vurderinger.

Vi kan vanskelig forstå at det er mer inngripende å overta omsorgen for et nyfødt barn enn et eldre barn som allerede har etablert en nær relasjon til sine biologiske foreldre. Det er heller ikke nødvendigvis slik at disse sakene er vanskeligere å vurdere enn andre saker der barn risikerer å bli utsatt for omsorgssvikt.

Det er uansett vanskelig å se at premisset om at vurderingen er vanskelig tilsier at kravene til bevis skjerpes. I de tilfellene det gjøres unntak fra hovedregelen om alminnelig sannsynlighetsovervekt er begrunnelsen at uriktig avgjørelse i én retning vurderes som mer alvorlig enn en uriktig avgjørelse i motsatt retning, typisk i straffesaker eller saker om forsikringsbedrageri. I saker som gjelder beskyttelse av barn mot alvorlig omsorgssvikt, er det ikke alminnelig antatt at det er bedre å la et barn bli utsatt for omsorgssvikt enn å overta omsorgen for barnet. Som vi pekte på i vår forrige høringsuttalelse, savner vi en nærmere vurdering av om et skjerpet beviskrav, som nødvendigvis må føre til at noen nyfødte barn vil bli boende hos foreldrene selv om det er mest sannsynlig at de der vil bli utsatt for alvorlig omsorgssvikt, er i overensstemmelse med Norges menneskerettslige forpliktelser. Vi kan ikke se at departementet har foretatt en slik vurdering.

Departementet viser videre til å der det er tvil om foreldrene har tilstrekkelige omsorgsevner, kan det være aktuelt å treffe vedtak om hjelpetiltak i sentra for familie og barn i stedet for omsorgsovertakelse. Et slikt alternativ følger allerede av lovens generelle vilkår om at omsorgsovertakelse skal være nødvendig. Hvis det finnes hjelpetiltak som vurderes som forsvarlig, vil ikke omsorgsovertakelse være nødvendig. Dette handler derfor ikke om kravene til bevis, men om de materielle vilkårene for omsorgsovertakelse er oppfylt.

3.2 Valg av konkret fosterhjem

Departementet foreslår å videreføre gjeldende bestemmelse om at det er barneverntjenesten som godkjenner fosterhjem. I vår høringsuttalelse av 30. januar 2017 pekte vi på flere utfordringer ved Høyesteretts praksis der det er lagt til grunn at fylkesnemnda og retten skal kunne ta stilling til valg av konkret fosterhjem. Vi uttalte den gangen:

Barneverntjenesten er nærmere til å vurdere om et konkret fosterhjem er egnet enn det fylkesnemnda og domstolen vil være. I tillegg til at barneverntjenesten har erfaring med slik godkjenning, har barneverntjenesten mulighet til en langt tettere kontakt med både barn og påtenkt fosterfamilie, og dermed et bedre grunnlag for å vurdere om en aktuell fosterfamilie er egnet. Fylkesnemnda, og eventuelt rettens, vurdering av om et bestemt fosterhjem er egnet vil kunne kreve en omfattende bevisførsel om et tema som

er på siden av spørsmålet om vilkårene for omsorgsovertakelse er til stede, noe som igjen vil øke disse sakenes kompleksitet og ressursbruk.

Det vil videre være svært uheldig dersom fylkesnemnda eller domstolen oppstiller vilkår om plassering i et bestemt fosterhjem som barneverntjenesten, etter en faglig vurdering, mener ikke bør godkjennes. Dette vil kunne medføre uavklarte spørsmål om hvem som treffer den endelige avgjørelsen vedrørende godkjenning, og om hva som skjer dersom det fosterhjemmet fylkesnemnda har utpekt trekker seg eller senere viser seg uegnet.

Vi kan ikke se at departementet har berørt disse problemstillingene i høringsnotatet.

4 Punkt 11 Samvær og kontakt etter omsorgsovertakelse

4.1 Kompetansen til å fastsette samvær med søsken

Det er positivt at departementet har innhentet en oppdatert oversikt over nyere forskning som er relevant for vurderingen av barnets samvær og kontakt med biologisk familie etter en omsorgsovertakelse. Den forskningen som finnes på området bør legges til grunn for både materielle og prosessuelle bestemmelser knyttet til samvær og kontakt.

I departementets redegjørelse for Oslo Mets gjennomgang av relevant forskningslitteratur er det særlig to funn som trekkes fram. Oslo Met framhever barnets behov for kontakt med biologiske søsken. Oslo Met peker samtidig på at forskningsfunn taler for å begrense antall parter i saker om samvær fordi slike prosesser er belastende for barnet. Disse behovene trekker i hver sin retning, i hvert fall hvis søsken gis rettskrav på samvær. Dersom søsken skal gis rett til å kreve samvær for fylkesnemnda og domstolene, vil det føre til flere parter og flere prosesser, noe som igjen er uheldig for barnet.

Slik forslaget til § 7-2 i loven er formulert, skal fylkesnemnda skal ta stilling til samvær mellom barnet og søsken som barnet har et etablert familieliv med, uavhengig av om barnet selv eller aktuelle søsken ønsker en slik avgjørelse eller om aktuelle søsken utøver partsrettigheter. Ordlyden i forslaget § 7-2 første ledd er:

Når det er truffet vedtak om omsorgsovertakelse, skal fylkesnemnda fastsette et minimumsamvær mellom barnet og foreldrene, og mellom barnet og søsken som barnet har et etablert familieliv med. (*Våre understrekninger*)

Søsken blir dermed part i saken uavhengig av om de ønsker det eller ikke. For eldre søsken kan det oppleves som en belastning å bli trukket inn i en sak de selv ikke ønsker å være part i. I mange familier som har kontakt med barneverntjenesten, vil også søsken være sårbare barn eller unge voksne som bør skånes for belastende tvister som de selv ikke ønsker å ta del i. Dersom fylkesnemnda skal ta stilling til om et søsken skal ha samvær med barnet, kan det videre bli nødvendig å legge fram opplysninger om vedkommende søsken. Søsken kan også ha helsemessige eller atferdsmessige utfordringer som tilsier at de ikke bør ha samvær med barnet. Vi savner en nærmere drøftelse av hvordan søskens rett til vern om sensitive opplysninger skal ivaretas, særlig i saker der disse søsknene selv ikke ønsker å utøve partsrettigheter.

Videre vil involvering av søsken komplisere, og i en del tilfeller forlenge, de rettslige prosessene. For eksempel kan det tenkes situasjoner der foreldrene aksepterer fylkesnemndas vedtak, men at et søsken er misfornøyd med samværsomfanget og derfor bringer saken videre inn for tingretten, med eventuell videre anke til lagmannsretten.

Belastningen for barnet ved pågående prosesser om deres omsorgssituasjon er godt dokumentert. I tillegg til Oslo Mets utredning, viser vi blant annet til NOU 2005:9.

Departementet har likevel valgt å utvide kretsen av personer med partsrettigheter for fylkesnemnda og domstolene. Vi viser til departementets påpekning i punkt 11.4.1 av behovet for å balansere barnets rett til familieliv mot behovet for å skåne barnet mot belastende prosesser. Vi understreker at selv om søsken i dag ikke har rett til å kreve at fylkesnemnda eller retten fastsetter samvær, har barneverntjenesten en plikt til å legge til rette for slikt samvær dersom dette vurderes å være til barnet beste.

Det kan videre få uheldige konsekvenser at departementet innfører et skjønnsmessig kriterium for avgrensningen av hvilke søsken det skal fastsettes samvær med. Usikkerhet om hvem som har partsrettigheter vil føre til ytterligere prosesser ved at fylkesnemnda, og eventuelt domstolene, først må ta stilling til om barnet har «et etablert familieliv med» aktuelle søsken, for deretter å ta stilling til samværets omfang. Det skjønnsmessige elementet underbygges ved at departementet skriver at søsknene også må ha en «nær tilknytning til hverandre». Dette innebærer at fylkesnemnda i første omgang, og deretter eventuelt domstolene, må foreta en nærmere vurdering av barnets relasjon til de aktuelle søsknene.

I vår høringsuttalelse av 30. januar 2017 pekte vi på utfordringer knyttet til usikkerhet om partsrettigheter i punkt 7.2.3 der vi skrev:

Vi mener det er uheldig at det skal foretas en skjønnsmessig vurdering av partsrettigheter. Dette skaper en lite forutsigbar situasjon for potensielle parter. De foreslåtte kriteriene forutsetter dessuten at fylkesnemnda, før det er avgjort hvem som skal være part i saken, må sette seg relativt godt inn i saken. Det har vært flere tvister for domstolene hvor personer som er nektet partsstatus har brakt saken inn for rettslig overprøving. I disse sakene har det ofte vært stor usikkerhet om hvilke opplysninger som kan/skal legges fram for at fylkesnemnda og senere domstolene skal kunne ta stilling til spørsmålet om partsrettigheter.

Vi er i utgangspunktet enige i at barnets beste bør være et kriterium for vurderingen, men ser på den annen side at det i en del saker ikke vil være mulig å ta stilling til dette uten en relativt omfattende bevisførsel der særlige sensitive opplysninger vil komme fram.

Å basere spørsmålet om partsrettigheter på skjønnsmessige kriterier vil sannsynligvis skape flere tvister og skape stor rettsusikkerhet. Det vil være uheldig at enkelte saker trekker ut i tid fordi det først blir gjennomført en prosess om partsrettigheter og deretter eventuelt en prosess om sakens materielle spørsmål.

Det er en naturlig konsekvens av forslaget om å overføre kompetansen til å fastsette samvær mellom søsken til fylkesnemnda, og retten, at søsken over 15 år kan utøve partsrettigheter, slik departementet foreslår. Dette har imidlertid også noen negative konsekvenser, som er nærmere beskrevet i 11.4.5 i høringsbrevet. Departementet peker blant annet på de uheldige konsekvensene av at søsken får innsyn i sensitive opplysninger om barnet.

Vi er enig i at barnevernsbarn har samme rett og behov for vern om sitt privatliv som andre barn. Det ligger i barnevernsakenes natur at de ofte inneholder sensitive opplysninger om barnets helse og utvikling. Barnevernsbarn er særlig sårbare barn der tilheling etter omsorgssvik er svært viktig. Spredning av sensitive opplysninger vil kunne skape ytterligere vanskeligheter i en slik tilhelningsprosess. Departementet foreslår derfor å begrense søskens innsyn i sakens dokumenter. Vi ser imidlertid flere utfordringer knyttet til en slik begrensning.

For det første er det gjerne de mest sensitive opplysningene som er relevante for de spørsmålene fylkesnemnda og retten skal ta stilling til. Vi tror derfor ikke et unntak etter forvaltningsloven § 19 i tilstrekkelig grad ivaretar barnets behov for vern om sitt privatliv. Begrensinger i samvær med søsken er særlig aktuelt der barnet er psykisk sårbart og der opplysninger om barnets psykiske helse står sentralt.

Departementet skriver at søsken ikke vil ha innsynsrett i opplysninger som kun er relevante for omsorgsovertakelsessaken. Vi stiller spørsmål ved hvilke opplysninger departementet sikter til. Spørsmål om samvær skal etter gjeldende Høyesterettspraksis, som departementet ikke foreslår endringer i, baseres blant annet på formålet med omsorgsovertakelsen. Opplysninger som er relevante for omsorgsovertakelsen, typisk om det er tale om en langvarig eller mer kortvarig omsorgsovertakelse, er derfor svært relevant for spørsmålet om samvær. Det er videre den samme typen opplysninger som regelmessig har betydning for spørsmålet om omsorgsovertakelse, som også har betydning for spørsmålet om samvær. Dette gjelder for eksempel opplysninger om barnets sårbarhet, herunder psykisk helse.

For det andre er det i praksis vanskelig å hindre opplysninger i å komme fram under behandlingen for fylkesnemnda eller domstolene. Forhandlingene er muntlige. Søsken med partsrettigheter har rett til å være tilstede under forhandlingene. Faktiske opplysninger i en barnevernsak vil gjerne være tett sammenvevd. Et vitne vil derfor normalt gi en helhetlig forklaring om barnets situasjon, og det vil kunne være vanskelig å hindre at et vitne gir opplysninger som et søsken ikke skal høre.

Videre vil det kunne være vanskelig for fylkesnemnda på forhånd å ta stilling til hvilke opplysninger som et søsken skal nektes innsyn i. Det er først når fylkesnemnda har fått seg forelagt all bevisførsel at nemnda har et tilstrekkelig grunnlag til å kunne vurdere barnets sårbarhet, og i hvilket grad det vil kunne være skadelig for barnet om opplysninger om barnet blir spredd.

Vi mener derfor at disse innvendingene underbygger at søsken ikke bør gis rett til å få samvær fastsatt av fylkesnemnda eller retten.

4.2 Begrepet «tilknytning»

I forslaget til ny § 7-2 foreslår departementet å videreføre deler av teksten fra gjeldende

§ 4-19, herunder brukes uttrykket «Andre som barnet har en nær tilknytning til». Når det gjelder begrepet «tilknytning» viser vi til vår høringsuttalelse av 30. januar 2017 der vi skrev:

I forslaget til § 39 benyttes begrepet "tilknytning" som et vilkår for å kunne kreve partsrettigheter. Begrepet har et nærmere bestemt innhold innenfor utviklingspsykologi og beskriver barnets tilknytning til omsorgsgiver, se for eksempel punkt 1.2.4 i vedlegg 1 til NOU 2012:5. Begrepet står sentralt i mange sakkyndiges utredninger i barnevernsaker der den sakkyndige ofte vil vurdere kvaliteten på barnets tilknytning til biologiske foreldre. Å benytte begrepet i lovteksten for å beskrive andre nærstående relasjon til barnet, vil kunne skape begrepsforvirring. Dersom dette skal være et vilkår i lovteksten, anbefaler vi å benytte begrepet "relasjon" i stedet.

4.3 Begrensninger i retten til å kreve ny samværssak – punkt 11.4.9

Vi er enig i departementets forslag til utvidelse av sperrefristen for å reise ny samværssak fra ett til to år. Det vises til departementets begrunnelse for forslaget. Når departementet likevel åpner for å gjøre unntak i tilfeller der det foreligger opplysninger om vesentlige endringer i barnets eller de private parters situasjon, stiller vi spørsmål ved om departementets forslag vil oppfylle intensjonen om å skape ro for barnet. Også tvister om hvorvidt det foreligger opplysninger om vesentlige endringer, kan skape uro for barnet.

Siden sperrefristen kun skal gjelde i to år, og barneverntjenesten uansett har plikt til å legge til rette for mer samvær dersom hensynet til barnet tilsier det, bør det etter vårt syn være unødvendig med det unntaket som departementet foreslår.

Slik utkastet til § 7-2 sjette ledd er formulert, framgår det ikke uttrykkelig om sperrefristen først begynner å løpe når det foreligger en realitetsavgjørelse eller om det løper en ny sperrefrist også i tilfeller der saken blir hevet, for eksempel fordi saken blir trukket. Siden det er hensynet til at det skapes ro for barnet som begrunner bestemmelsen, mener vi at det bør presiseres at det løper en ny sperrefrist selv om fylkesnemnda eller domstolen ikke har truffet realitetsavgjørelse.

4.4 Sperret adresse

Det er svært positivt at departementet har satt i gang en prosess for å vurdere endringer i tvisteloven slik at retten kan tillate anonym vitneførsel når det er nødvendig å holde barnets adresse skjult. Som vi var inne på i vår forrige høringsuttalelse haster det å få til en slik endring.

5 Punkt 16.4 – Foreldrenes partsrettigheter m.m.

I høringsnotatet har departementet vist til vår høringsuttalelse av 30. januar 2017 der vi påpekte at barnevernlovutvalgets redegjørelse for gjeldende rett var uklar. På bakgrunn av departementets redegjørelse for gjeldende rett i punkt 16.4.1 finner vi grunn til å gjenta vår henvisning til Høyesteretts praksis om partsrettigheter ved rettslig overprøving av saker om omsorgsovertakelse.

Departementet viser til et rundskriv fra Bufdir. Etter vårt syn er det mer relevant å se hen til Høyesteretts praksis.

Høyesterett har i flere avgjørelser lagt til grunn at en forelder som ikke har daglig omsorg etter barneloven ikke har rettslig interesse i sak som gjelder omsorgsovertakelse. Vi viser blant annet til Rt-1998-912 og Rt-2000-1975 med videre henvisninger.

Departementet skriver likevel at foreldre som har del i foreldreansvaret eller som har fast samvær med barnet har partsrettigheter i sak om akuttvedtak etter barnevernloven § 4-6 annet ledd, uavhengig av hvem barnet bor fast hos. Videre skriver departementet at en forelder som har del i foreldreansvaret er part i sak om omsorgsovertakelse etter barnevernloven § 4-12, uavhengig av hvem barnet bor samme med og uavhengig av om forelderen har kontakt med barnet. Departementet mener at for en forelder uten foreldreansvar må det gjøre en konkret vurdering av om et vedtak om omsorgsovertakelse vil påvirke vedkommende på en måte som tilsier av vedkommende skal regnes som part i saken.

Departementet viser til vår uttalelse i punkt 16.4.3 og skriver at vår uttalelse om at foreldrene uten del i daglig omsorg heller ikke er part i sak om omsorgsovertakelse kun gjelder rettslig overprøving av sak om omsorgsovertakelse, og at den ikke var ment som en generell vurdering av foreldrenes partsstatus i de ulike fasene i en barnevernsak. Det er uklart for oss hva departementet egentlig mener. Departementet skriver for eksempel flere steder at partsstatus utløser ulike rettigheter, og nevner i den forbindelse prosessfulle rettigheter ved fylkesnemnda og domstolenes behandling av saken. Dette indikerer at departementet mener at partsstatus ved den forvaltningsmessige behandlingen av saken også gir partsstatus ved den rettslige behandlingen av saken.

Etter vårt syn kan det vanskelig skilles mellom hvem som har partsrettigheter i fylkesnemnda og hvem som har partsrettigheter ved rettslig overprøving av fylkesnemndas vedtak. Hvis departementet mener det bør være ulike regler for fylkesnemnda og den rettslig overprøvingen, bør dette framgå uttrykkelig av loven.

Vi mener uansett at det ikke bør gjøres endringer i forhold til den praksisen som Høyesterett har lagt seg på, og viser til vår høringsuttalelse for nærmere begrunnelse.

6 Punkt 18.4 – Barns anledning til å uttale seg direkte til fylkesnemnda

Vi støtter departementets forslag om å presisere i lovteksten at barnets rett til å bli hørt kan oppfylles på ulike måter. Som tidligere vil vi understreke at barnet har en rett, og ikke en plikt, til å bli hørt. Dette innebærer at fokuset må rettes mot oppfyllelse av barnets rett til å medvirke og ikke mot at barnets uttalelse er et bevis som må sikres.

Vi er enig i departementets vurdering om at barnets rett til medvirkning må gjennomføres på en måte som ivaretar barnets interesser, og uten at det fører til en belastning for barnet. Departementet viser blant annet til at det kan være en belastning for barnet å skulle uttale seg om sensitive temaer til en ukjent person.

Etter vårt syn må det føre til at barnet bør kunne velge om og på hvilken måte det ønsker å uttale seg, med mindre hensynet til barnet tilsier noe annet. Departementet skriver i punkt 18.4.3.4 at dersom barnet ønsker å uttale seg til en ansatt i barneverntjenesten,

fosterforeldrene, nær biologisk familie eller lignende, vil disse ikke kunne oppnevnes som talsperson.

Selv om disse personene ikke oppnevnes som talsperson for barnet, må barnet likevel ha rett til å snakke med en slik person og at barnets mening kommer fram ved at vedkommende avgir vitneforklaring. Lovteksten bør ikke formuleres slik at dette ikke framstår som et alternativ.

7 Punkt 18.8 – Forening av saker

I punkt 18.8.1 redegjør departementet for gjeldende rett. Det vises blant annet til Ot.prp. nr. 76 (2005-2006) og at departementet der uttalte at hvorvidt saker skal kunne forenes i fylkesnemnda vil måtte bero på partsforholdene i saken og hensiktsmessighetshensyn, og at reglene for taushetsplikt skal sette grensen for når sakene kan forenes. Det ble også lagt til grunn at foreldrenes samvær behandles uavhengig av samvær for eventuelle andre samværsberettigede.

Det følger av Høyesteretts praksis (se blant annet Rt-2004-1300 med videre henvisninger) at en sak om samvær gjelder barnets samlede samvær med alle samværsberettigede. Det er derfor ikke anledning til å behandle ulike samværsberettigedes samvær i ulike saker. Vi har vanskelig for å se at noe annet kan gjelde for fylkesnemnda, og er usikker på om departementet mener at det gjelder ulike regler for hva som er en sak for fylkesnemnda og for domstolene.

Vi er kjent med at enkelte fylkesnemnder har en praksis der for eksempel samvær for en forelder som ikke har del i foreldreansvaret behandles i en separat sak. Dette er i strid med Høyesteretts praksis, og er i tillegg en uheldig praksis. En samværsberettiget part som ikke får delta i behandlingen av andre samværsberettigedes samvær, fratras sin rett til kontradiksjon i relasjon vesentlige sider av saken. Det er videre uheldig og lite hensiktsmessig at en samværsberettiget part nektes innsyn i opplysninger som vedkommende vil få full tilgang til ved en rettslig overprøving av saken.

Når det gjelder behandlingen av omsorgsovertakelse og samvær, er det antagelig riktig å se dette som to ulike saker. Det vil likevel være hensiktsmessig at barnets samværsordning behandles sammen med omsorgsovertakelsen. Dette gjøres også, så vidt vi kjenner til, regelmessig i domstolene. Vi kan ikke se at verken hensynet til barnets beste eller partenes personvern tilsier at sakene behandles hver for seg.

Det er stort sett den samme informasjonen som er relevant for spørsmålet om samvær som for spørsmål om omsorgsovertakelse. Barnets samværsordning skal fastsettes ut fra formålet med omsorgsovertakelsen, herunder tidsperspektivet, barnets sårbarhet og kvaliteten på tilknytningen til foreldrene, eventuelt andre samværsberettigede. Videre er barnets samlede samvær med de samværsberettigede et sentralt moment. Økt samvær med én samværsberettiget kan derfor føre til at samværet med en annen må reduseres. Opplysninger av betydning for samværet med én samværsberettiget vil derfor være relevant også for den eller de andre samværsberettigede.

31. juli 2019

Dommerforeningens fagutvalg for offentlig rett
ved lagdommer Irene Sogn